

KONFERENCIJA O DEMOGRAFSKIM KRETANJIMA
U JUGOSLAVIJI

Po poremećajima u prostornoj distribuciji stanovništva, SR Jugoslavija, a posebno Srbija, spada u najteže primere u Evropi. Posledice te neravnomernosti ogledaju se, s jedne strane, u koncentraciji stanovništva, kapitala i kadrova u glavnom gradu, a sa druge, u zapostavljanju koriscenja prirodnih resursa i razvoja stanovništva u vecem delu zemlje.

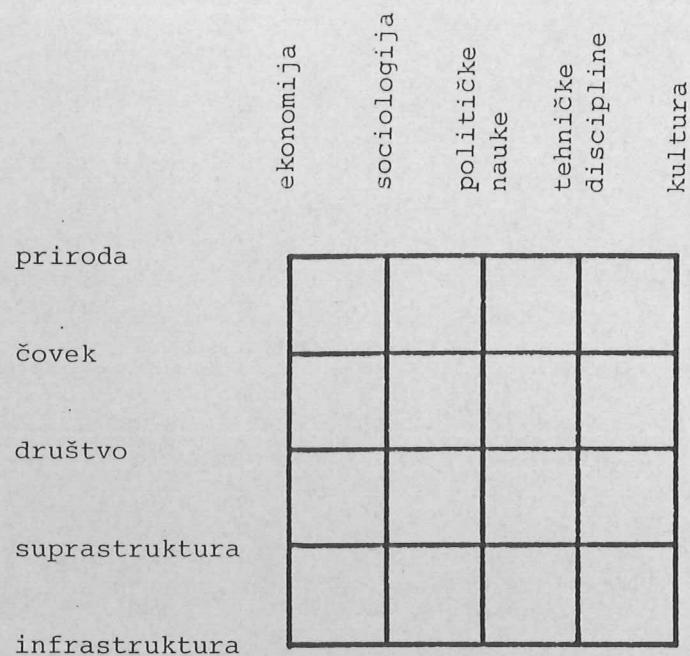
Kao što je na primerima drugih evropskih zemalja ustanovljeno, teritorijalne razlike izazivaju velike ekonomske i demografske disproporcije, koje postaju uzročnici ekonomskih, socijalnih, kulurnih, etičkih poremećaja. Sve ovo ima za krajnju posledicu naglo opadanje prirastaja stanovništva i opasnost da se veliki prostori potpuno isprazne.

Sedamdesetih godina ovog veka Evropa preduzima radikalne mere i aktivnosti u pravcu zasnivanja socio-ekonomskih integracionih procesa u prostoru, s ciljem da se uklone razlike na ekonomskom, socijalnom i kulturnom planu.

Za razliku od Evrope, u Srbiji, na primer, zbog odsustva regionalne razvojne politike, doslo je do privrednog zaostajanja velikog dela zemlje, posebno jugoistoka i Kosmeta. Posledica ovog privrednog zaostajanja je da stanovništvo napusta te prostore u potrazi za poslom i dolazi do udvostručavanja imigracionih tokova ka metropolisu.

Beograd, koji je 1884. godine imao samo dva puta vise stanovnika od Nisa, danas ima deset puta vise. Medju doseljenima dominiraju nepismeni (oko 100.000) i polukvalifikovani, koji predstavljaju blizu 50% od ukupno zaposlene radne snage u Beogradu.

Jedan od bitnih uslova za uravnotezen ekonomski, socijalni, kulturni i zdravstveni razvoj je formiranje urbanog sistema gradova i naselja. U okviru tog sistema treba da postoji "normalna distribucija" hijerarhije gradova i naselja, u kojoj bi na odgovarajući nacin bile zastupljene sve veličinske kategorije, pocev od sela, urbanizovanih seoskih naselja, varosica, varosi, gradova, sve do metropolitena.

I COVEK

Greske/odsustvo populacione politike:

- porodica - fertilitet - mortalitet;
- pojedinac - nesigurnost - anksioznost - borba za opstanak;
- obrazovanje.

II DRUSTVO

Neravnomerna urbanizacija i tokovi urbanizacije:

- migracije - ekonomske - etnicke
- urbanizacija - grad/predgradje - seoska naselja;
- koncentracija kapitala i kadrova - trziste radne snage - nezaposlenost - raspodela dohotka.

III PRIRODA

Geografska raspodela stanovnistva i resursa i njihova interakcija:

- ekološki poremećaji - prenaseljenost - ispraznjena područja;
- iskoriscenost zemljista i migracije
- zapostavljanje koriscenja prirodnih resursa;
- saobracaj - vodoprivreda - energija.

IV CILJEVI

Promena/Ustavljanje populacione politike:

- definisati mehanizme i instrumente za ubrzanje razvoja neiskoriscenih područja - ozivljavanje privrede, saobracaja, priliva i kretanja stanovnistva;
- geografsko usmeravanje radnih mesta;
- izgradnja infrastrukture regiona.